

**СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ У
КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО НАУКОВОГО
ВИМІРУ**

*Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції
(м. Запоріжжя, 27 жовтня 2023 року)*

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО НАУКОВОГО ВИМІРУ

*Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції
(м. Запоріжжя, 27 жовтня 2023 року)*

Запоріжжя
2023

УДК 316.43:330.342(06)

С83

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (протокол № 3 від 31.10.2023 року)

ОРГАНІЗАТОРИ КОНФЕРЕНЦІЇ

УКРАЇНА

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

ЗА ПІДТРИМКИ

УКРАЇНА

Університет Григорія Сковороди в Переяславі

Бердянський університет менеджменту та бізнесу

Львівський національний університет природокористування

Херсонський державний аграрно-економічний університет

Навчально-науковий інститут економіки, управління та діджиталізації НРЗВО «Кам'янець-

Подільський державний інститут»

Туристична агенція «Асоль»

ЗАРУБІЖНІ ДЕРЖАВИ

м. Хайлар (КНР, Інститут економіки та управління Хулунбуїрського університету)

м. Мутлан (Пакистан, Університет Бахауддін Закарія)

м. Тбілісі (Грузія, Європейський університет),

Готель Am Alten Weinberg (м. Бранденбург-Вердер, Німеччина),

ЗАТ ОРМЕ ІНТВЕСТИСІЙОС (м. Вільнюс, Литва)

АИППМПДМ «Д-Р ДАНИЕЛА КУНЕВА-АНДОНОВА» ЕООД (м. Варна, Болгарія)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Марченко О.А. – д.екон.н., професор; *Постол А.А.* – д.екон.н., професор; *Пилипенко К.А.* – д.екон.н., професор; *Рунчева Н.В.* – д.екон.н., доцент; *Мармуль Л.О.* – д.екон.н., професор, *Сальнікова М.В.* – магістр економіки.

Стратегічні пріоритети розвитку соціально-економічних систем у контексті сучасного наукового виміру: Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, м. Запоріжжя, 27 жовтня 2023 р). Полтава: Видавництво ПП «Астроя». 2023. 309 с.

ISBN 978-617-8231-29-3

У збірнику надруковано матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегічні пріоритети розвитку соціально-економічних систем у контексті сучасного наукового виміру», яка відбулася 27 жовтня 2023 року в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.

Збірник конференції розрахований на науковців, науково-педагогічних працівників, здобувачів закладів вищої освіти, фахівців підприємств, установ, організацій, представників засобів масової інформації та інших зацікавлених осіб.

УДК 316.43:330.342(06)

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв, назв підприємств, організацій, установ та іншої інформації несуть автори матеріалів. Висловлені авторами думки можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії і не покладають на неї ніяких зобов'язань. Переклади і передруки дозволяються лише за згодою автора.

© Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, 2023

© Кафедра економіки та готельно-ресторанного бізнесу, 2023

ISBN 978-617-8231-29-3

Рунчева Н.В., Качанова А.Р. Управління готельним підприємством.....	270
Сєвідова І.О., Бабко Н.М. Фінансовий аналіз та аудит в туристичній індустрії.....	273
СЕКЦІЯ 8. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ.....	276
Крюкова І.О., Новак Н.П., Новак В.Д. Особливості організації управлінського обліку та оподаткування виробництва продукції рослинництва в аграрних підприємствах.....	276
Ліпський Р.В., Россоха А.О. Облік благодійної та гуманітарної допомоги установ державного сектору в умовах воєнного стану.....	279
Перчук О.В., Пеньковський С.В., Яценко І.М. Особливості обліку та оподаткування праці і зарплати фізичних осіб.....	284
Прокопишин О.С., Плечій М.О. Особливості впровадження бухгалтерського аутсорсингу в господарській діяльності підприємств.....	288
Тютюнник Ю.М., Тютюнник С.В. Аналіз динаміки доходів, витрат та фінансових результатів банківської установи.....	291
Тлучкевич Н.В., Гузь Ю.С. Особливості обліку готової продукції на підприємствах деревообробної галузі.....	296
Шепель І.В. Особливості ведення фінансового обліку земельних ресурсів.....	300
Myronchuk Z.P., Kolach S.M. Strategic accounting consulting for IT market.....	304

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>

4. Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості, затверджені наказом Міністерства промислової політики України від 09.07.2007 р. № 373. URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=72838

5. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.1999 р. №291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text>

6. Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій №291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>

7. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань від 02.09.2014 № 879. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>.

Шепель І.В.,

кандидат економічних наук,

доцент кафедри підприємництва, обліку та фінансів

Херсонський державний аграрно-економічний університет

м. Кропивницький, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ВЕДЕННЯ ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ

У процесі реформування земельних відносин значно розширилось коло прав на земельні ресурси. Відповідно до положень Земельного кодексу [1], суб'єкти земельних відносин, до яких належать юридичні та фізичні особи, можуть як володіти землею на правах власності, тобто мати право володіти, користуватися та розпоряджатися, так і володіти правом користування землею, яке може бути постійним, без встановлення терміну або тимчасовим – на правах оренди.

Суліменко Л.А. вважає, що об'єктом бухгалтерського обліку можуть бути як земельні ресурси, що належать аграрним підприємствам на правах власності, так і земельні ресурси, що перебувають у їхньому користуванні – оренді. Сільськогосподарські підприємства можуть орендувати земельні ділянки на умовах оренди з правом та без права викупу. При операційній оренді дані про земельні ділянки накопичуються на позабалансовому рахунку [2].

Право постійного користування землею в бухгалтерському обліку розглядається як вид нематеріальних активів. Підприємства, що мають земельні ресурси лише у користуванні, не можуть вільно розпоряджатися ними, самостійно здавати в оренду, дозволяти забудову іншим особам. Проте на такій земельній ділянці підприємство може господарювати (наприклад, вирощувати сільськогосподарську продукцію) і отримувати економічну вигоду від експлуатації землі [3, с. 180].

Важливою складовою облікової політики підприємства щодо земельних ресурсів є інвентаризація, яка допомагає здійснювати періодичну перевірку кількості земель, що використовується в сільськогосподарському виробництві, та дозволяє визначити відповідність чи розходження даних бухгалтерського обліку з фактичною наявністю земельних ділянок.

Схема обліку земель та прав щодо їх користування представлена на рис. 1.

Документальне оформлення операцій з надходження власних і орендованих земельних ділянок та паїв у сільськогосподарських підприємствах здійснюється на загальних засадах обліку основних засобів, тобто за Наказом Міністерства аграрної політики України «Про затвердження спеціалізованих форм первинних документів з обліку основних засобів та інших необоротних активів сільськогосподарських підприємств і Методичних рекомендацій щодо їх застосування» від 27 вересня 2007 року № 701, відповідно до якого первинним документом, яким користуються сільгоспвиробники для оформлення операцій з надходження власних та орендованих земельних ділянок, є «Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів» ф. № ОЗСГ-1. Проте,

цей документ не пристосований для відображення земельних ділянок, а тому представлені в ньому відомості не надають необхідну аналітичну інформацію про землю [4].

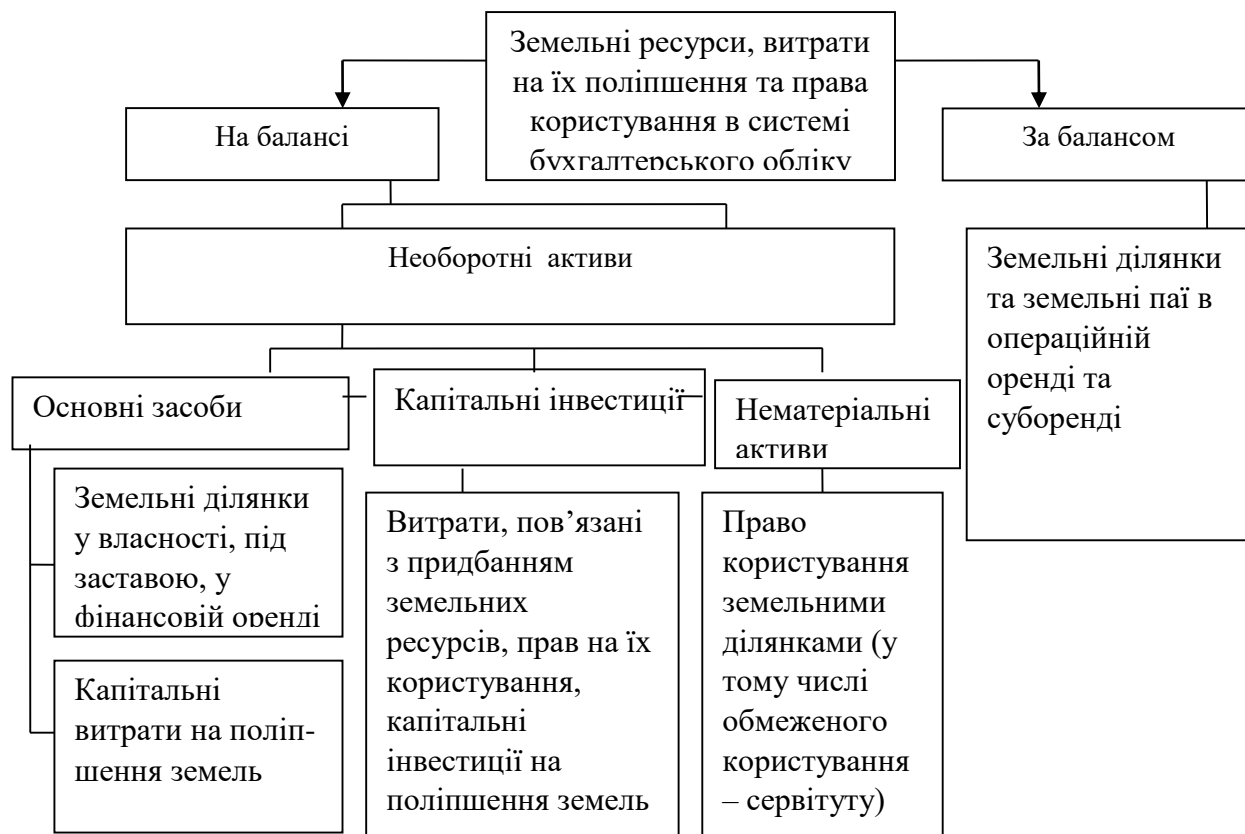

Рис. 1.3. Відображення в системі обліку інформації про земельні ресурси

Таким чином, на даний момент, згідно з діючими законодавчими актами, для формування інформації про земельні ресурси в бухгалтерському обліку передбачена експертна оцінка землі, як базис для розрахунку справедливої (договірної) та історичної вартості земельної ділянки. Проте, маючи ряд позитивних рис, експертна оцінка не позбавлена недоліків (табл. 1).

Таблица 1

Недоліки та переваги експертної оцінки земельних ресурсів

Недоліки	Характеристика
Переваги оцінки	Враховує діючу ситуацію на ринку (механізм попиту та пропозиції) та визначає початкову ціну землі Оцінює вартість земельної ділянки та забудови, що на ній розташована, як цілісний майновий комплекс Враховує під час оцінки земельні поліпшення

Продовження табл. 1

Недоліки оцінки	Можлива суб'єктивність оцінювачів Спрямованість на конкретні обставини, передбачені угодою Потребує з боку підприємства значних і негайних грошових затрат на здійснення оцінки Недостатньо розвинута ринкова інфраструктура не дозволяє в повній мірі використати метод порівняння цін продажу подібних земельних ділянок Метод капіталізації чистого доходу недоцільно використовувати при збитковому виробництві у сільському господарстві
-----------------	---

В сучасних умовах показники фінансової звітності формуються аграрними підприємствами на підставі діючих Положень (стандартів) бухгалтерського обліку і відображаються в наступних формах: *Балансі (Звіт про фінансовий стан), Звіті про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), Звіті про рух грошових коштів, Звіті про власний капітал, Примітках до річної фінансової звітності та Додатку до звітності „Інформація за сегментами”*.

Ідентична інформація про наявні основні засоби за видами економічної діяльності подається підприємствами у формі статистичного спостереження № 11-ОЗ „Звіт про наявність та рух основних засобів, амортизацію (знос)”

Для організації аналітичного обліку земельних ресурсів доцільним є використання „Інвентарної картки обліку земельних ділянок (паїв)”, в якій облікова інформація групуватиметься за такими розділами:

- 1) відомості про придбання земельної ділянки (паю);
- 2) причини вибуття земельної ділянки (паю);
- 3) дані про поліпшення;
- 4) переоцінка земельної ділянки (індексація вартості земель на певну дату, дооцінка або уцінка);
- 5) відомості про переведення земель з одного виду угідь в інший;
- б) коротка характеристика об'єкта.

Для узагальнення та систематизації даних про кількісний та якісний стан земель доцільно вести вести „Книгу обліку земель суб'єкта господарювання”, групування земель в якій здійснюють з урахуванням прав власності чи користування та за категоріями угідь.

Література:

1. Земельний кодекс України: від 25.10.01 р. № 2768-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text> (дата звернення 17.09.2023).
2. Суліменко Л.А. До питання щодо обліку земельних ресурсів. URL: http://ir.znau.edu.ua/bitstream/123456789/1842/1/am10_72-75.pdf (дата звернення 17.09.2023).
3. Бухгалтерський облік на підприємствах АПК / за ред. Ю.Я. Лузана, В.М. Жука. К., 2004. Т. 2: Посібник по застосуванню нормативно-методичних документів Мінагрополітики та ДПА України. 2004. 496 с.
4. Коваль Л. В., Заболотчук А. В. Облік земельних ресурсів сільськогосподарських підприємств в Україні. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/4_2018/46.pdf (дата звернення 17.09.2023).

Myronchuk Z.P.,

*PhD in Economics, Lviv National
University of Environmental Management, t.Lvov, Ukraine*

Kolach S.M.,

*PhD in Economics, Lviv National
University of Environmental Management, t.Lvov, Ukraine*

STRATEGIC ACCOUNTING CONSULTING FOR IT MARKET

Management of a modern enterprise is a complex task requiring organization of interaction of various resources. Such resources include, in particular, information systems that automate business processes of an enterprise. The organization of an effective system of IT infrastructure operation is one of the aspects of ensuring a given level of quality of an enterprise's IT.

One of the most pressing issues for Ukrainian companies today is to increase business efficiency by implementing modern management methods based on